

BAŞARININ SIRRI NE?

Başarı, bir iş için gerekli enerjinin amaca en uygun biçimde, en ekonomik, en etkin olarak kullanılma becerisidir.

Bu enerji, insan gücü de olabilir, makine de olabilir, bilgi de olabilir. Burada önemli olan, başarı için gerekli enerji kullanımının doğru organize edilmesidir.

Her başarının arkasından doğru programlar, planı tamamlar. Eğer plan ve programın “hedefleme” ve “zamanlama” süreçleri iyi hesaplanmışsa, enerji organizasyonu iyi yapılmışsa başarı size gelir.

İşte “insan faktörü”, bu sürecin doğru çalışması için temel etkidir. “İnsan faktörü”nü göremezseniz, geliştiremezseniz, paranız da olsa, makineleriniz de olsa başarılı olamazsınız. Yapıp yapacağınız, “enerji”yi boş yere harcamaktır.

“İnsan başarısı”nın beş önemli etkenini görmek gerekiyor:

1. İsteklenme (motivation):

İnsanın başarılı olmasının ilk koşulu, “Ben bunu yapmak istiyorum,” diyebilmesidir. “İsteklenme” olmadan, ne öğrenci dersini çalışır, ne futbolcu futbolunu oynar, ne şirket elemanı verimli çalışır.

Bizim yanlışıımız, bunun yerine “zorlama”yı “zorunlu kılma”yı, “şartlandırma”yı, “kandırma”yı koymamızdır. Bir kişiyi karşınıza alıp, “Bunu yapmak zorundasın, yoksa aç kalırsın,” dersiniz, o kişi dediğinizi yapar, ama istek duymaz. Eğitim sistemimiz bunu yapmaktadır, çalışma hayatımız bunu yapmaktadır, bu nedenle de başarılı olamamaktadır.

“Motivation” güdüleme değildir, kişide o işi yapmak için istek uyandırabilmelidir. Başarının ilk adımı budur.

2. Donanım (condition):

“Kondisyon” sözcüğü anlam olarak “koşul”, “durum” demektir, ama burada “donanım”, anlamı daha iyi belirtmektedir. İnsanın başarısı için gereken “donanım”ı kazanması gerekir. İnsanın bilgi donanımı, uygun davranış kazanımı, beceri geliştirmesi, yetinin artırılması, her konu için özellikler taşıyan bir altyapı oluşturur.

Donanım kazanılması için de “disiplinli çalışma” önkoşuldur. Hiçbir başarı “disiplinli çalışma” olmadan gerçekleştirilemez. O zaman da “Gününde değildi”, “Moralı bozuktu”, “Talihi yaver gitmedi”, “Gareze uğradı” türünden mazeretlerin arkasına sığınılır.

“Uygun donanım-kondisyon” sağlanmadan, kimse güvenilir bir başarı elde edemez. Bu da bizim pek bilmediğimiz, hiç sevmediğimiz bir konudur. İnsan kişiliği yetkinleştirilmeden de disiplinli çalışmayı gerçekleştirmek hemen hemen olanaksızdır.

Çünkü bu disiplin, başkasının zorlamasıyla değil, “öz disiplin”le olacaktır.

3. Yapabilme gücü (performans):

Başarı için “isteklenme” ve “donanım” yeterli değildir. Yapması gerekeni “yapabilme gücü”, uygun zamanda, uygun düzeyde olmalıdır. Bu da her konuya özel, ayrıntılı çalışmalarla ortaya konabilir.

“Yapabilme gücü” her an aynı düzeyde olamaz ve olmamalıdır. Burada “gevşeme-gerilme” teknikleri doğru kullanılırsa “yoğunlaşma-konsantrasyon” doğru zamansa gerçekleşir. İyi bir çalışma programı, çalışma kadar dinlenmeyi de eğlenmeyi de gevşemeyi de kapsamalıdır.

Bunu yapmak yerine, durup dinlenmeden “Çalış” demek, kişiyi haksız yere eleştirmek, küçümsemek, aşağılamak, “yapabilme gücü”nü azaltan, hatta yok eden davranışlardır.

4. Değerlendirebilme (interpretation):

Başarılı olmanın, önemli bir koşulu “kişinin kendi durumunu değerlendirebilmesi”dir. Kendi durumunu değerlendiremeyen kişi, ne isteklenmesini anlayabilir, ne donanımını kavrayabilir, ne de yapabilme gücünü ölçebilir.

Bu durumda onu hep başka birisinin değerlendirmesi gerekir ki, bu da özgüven eksikliği demektir. Kişilik gelişimi eksik, sorumluluk alamayan kişiler “kendilerini değerlendiremezler”.

Bu durumda hep başkalarının ne dediğine bakılır ki, insanı “pasif bir araç” durumuna getirir. Bu konu, başarının ya da başarısızlığın en önemli etkenlerinden birisidir.

5. Düzeltme (correction):

“Deęerlendirme”den sonra yapılması gereken işlem, yanlışları “düzeltme”dir. Yanlışları, eksikleri görmezden gelmek ya da başka kişilere, başka faktörlere kaydırmak, bunların sürmesiyle sonuçlanır.

Bu durumda da başarı sağlamak giderek uzaklaşır. Oysa zamanında yapılan değerlendirmeye eleştiriyile “yanlış düzeltme”, “eksiği tamamlama”, yapılan işin başarısı için temel koşuldur.

“Eller aya, biz yaya” sızlanmasının ardındaki gerçek, bunları bilmemekte yatmaktadır. Bir türlü üretici olamamak, tüketici olmaktan kurtulmamak da bundandır.

“Bizi kullanıyorlar” diye yakınmak yerine, “kendini kullanabilme gücü”nü koymadıkça sızlanıp durmaktan başka yol kalmaz.

“Ne olacak bu memleketin hali” demekle olmuyor...